

VUFFE

- Lapsilähtöisen toiminnan opaskoira

Anna-Kaisa Niemisalo & Hanna Riehungangas

vuffen ystävät

VUFFEN YSTÄVÄT

TOIMINTAKERTA 1

Vuffe on pieni, pörröinen koiranpentu. Vuffe asuu metsässä pienessä punaisessa mökissä. Metsässä asuu muitakin eläimiä. Ne kaikki ovat Vuffen ystäviä. Vuffe päättää lähteä käymään ystäviensä luona kylässä. Tänään hän menee ystävänsä jäniksen luo.

TEHTÄVÄ: Kiinnitetään Vuffe ja jänis alustaan.

Jänis on iloinen siitä, että Vuffe tuli leikkimään hänen kanssaan. Jänis haluaisi kuulla itsestään kertovan lorun. Vuffe onkin jättänyt pussiinsa jotain.

TEHTÄVÄ: Nostetaan loru Vuffen pussista ja luetaan se. ”Jänis pieni, pehmoinen, pörröinen ja suloinen. Hyppii, pomppii metsässä, jättää lumeen jälkensä. Etsii, kaivaa kinosta, mikähän on jäniksen herkkua?” Lorun jälkeen lasten kanssa voi arvuutella, mikä jäniksen herkkua on ja pussista voi löytyä lisäksi esimerkiksi porkkana.

Nyt jänistä alkoi laulattamaan. Jänis ja Vuffe miettivät yhdessä, osaavatko he yhtään jäniksistä tai puista kertovaa laulua.

TEHTÄVÄ: Mietitään yhdessä lasten kanssa lauluja ja lauletaan niitä.

Nyt Vuffe on leikkinyt jäniksen kanssa. Huomenna Vuffe jatkaa matkaansa toisen ystävänsä luokse.

TOIMINTAKERTA 2

Eilen Vuffe kävi jänisystävänsä luona. Tänään Vuffe jatkaa matkaansa toisen ystävänsä luo. Vuffe lähtee matkaan. Hän kävelee pitkin metsän polkua ja saapuu karhun luolalle.

TEHTÄVÄ: Kiinnitetään karhu alustaan ja liikutetaan Vuffe karhun luolalle.

Karhunpoikanen on iloinen, kun näkee Vuffen pitkästä aikaa. Karhu pitää loruista ja hän tiedustelee, osaisiko Vuffe yhtään lorua.

TEHTÄVÄ: Nostetaan Vuffen pussista loru. ” Karhu suuri, voimakas, on metsän kuningas. Tallustellen, löntystellen, menee omaan luolaansa. Siellä ottaa asennon hyvän ja vaipuu pian uneen syvään.”

Karhunpoikanen on vielä niin pieni, ettei osaa vielä murista ja kävellä yhtä hyvin, kuin isäkarhu. Karhunpoikanen pyytääkin Vuffea avuksi.

TEHTÄVÄ: Lapsia pyydetään näyttämään miten karhu murisee sekä miten karhu kävelee (karhukävely). Ohjaaja voi näyttää mallia.

Karhusta oli todella mukavaa, kun Vuffe auttoi häntä. Karhu on jo väsynyt ja se aikoo mennä nukkumaan. Se pyytää vielä ennen nukkumaan menoaan laulamaan kanssaan laulun.

TEHTÄVÄ: Lauletaan lasten kanssa nalle/karhu -lauluja.

Nyt karhu menee nukkumaan ja huomenna Vuffe jatkaa matkaansa.

TOIMINTAKERTA 3

Vuffe on käynyt jo kahden ystävänsä luona. Jäniksen ja karhun. Vuffe lähtee jatkamaan matkaansa pitkin metsäpolkua. Se saapuu oravan luo.

TEHTÄVÄ: Kiinnitetään orava alustaa ja liikutetaan Vuffe oravan luo.

Orava on jo odottanutkin, milloin Vuffe saapuu. He eivät ole tavanneet pitkään aikaan ja oravalla on jo ollut ikävä Vuffea. Vuffe on tuonut oravalle jotain.

TEHTÄVÄ: Nostetaan loru Vuffen pussista. ”Mikäs tuolla vilahtaa, kuusesta kuuseen loikkaa? Se taitaa olla orava, jolle kuusen kävyt maittaa. Käpy käpälässä istuu, kuusen oksalla, haukkaa pientä käpyä, oravan herkkua.”

Oravalla on tippunut kaikki kävyt pitkin poikin maata ja se tarvitsee apua niiden keräämisessä.

TEHTÄVÄ: Kiinnitetään kävyt alustaan.

Orava on iloinen saatuaan kävyt maasta. Vuffe on tuonut jotain muutakin mukanaan.

TEHTÄVÄ: Nostetaan Vuffen pussista yllätys. Siellä on oikea käpy. (Ohjaaja voi laittaa kävyn pussiin sillä aikaa, kun lapset kiinnittävät käpyjä pohjaan.) Ohjaaja jakaa jokaiselle lapselle oman kävyn, joita tutkitaan yhdessä.

Orava oli kuullut jänikseltä, kuinka Vuffe ja jänis olivat laulaneet ja leikkineet yhdessä pupulaulun. Nyt Oravakin haluaisi laulaa ja leikkiä sen.

TEHTÄVÄ: Lauletaan ja leikitään maanantaina laulettuja lauluja.

Oravasta oli todella mukavaa, kun Vuffe tuli kylään. Orava toivookin, että Vuffe tulisi pian uudestaan. Mutta nyt on oravan aika mennä syömään käpyjään. Huomenna Vuffe jatkaa matkaansa seuraavan ystävänsä luo.

TOIMINTAKERTA 4

Eilen Vuffe kävi ystävänsä oravan luona. Sitä ennen se on käynyt jo jäniksen sekä karhun luona. Vuffe lähtee jatkamaan matkaansa metsäpolkua pitkin ketun luo.

TEHTÄVÄ: Kiinnitetään kettu alustaan ja liikutetaan Vuffe ketun luo.

Kettu ilahtuu Vuffen nähdessään. Siitä on jo todella pitkä aika, kun he viimeksi tapasivat. Kettu tietää, että Vuffe tuo aina jotain tuliaisia mukanaan.

TEHTÄVÄ: Nostetaan Vuffen pussista ketun loru. ”Mikäs metsässä vilahti, pesäkoloon livahti. Hän nänpään valkean ennätin mä huomata. Olikohan se kettu, tuo metsän ovelin otus?”

Kettu kertoo, kuinka se on opetellut värejä. Kettu haluaakin kerrata niitä Vuffen kanssa.

TEHTÄVÄ: Nostetaan pussista yksi kerrallaan värikortteja. (Ohjaaja voi laittaa kortit pussiin jo alussa, mutta pitää niistä kiinni, loru nostettaessa.) Jokaisen värin kohdalla etsitään väri lasten vaatteista. Ohjaaja voi kutittaa sitä kohtaa, missä väriä on.

Nyt kettu osaa värit. Se kiittää avusta ja alkaa tutkimaan mitä kaikkia värejä taivaalla näkyykään. Huomenna Vuffe menee viimeisen ystävänsä luo.

TEHTÄVÄ: Lasten kanssa voi laulaa jonkin värilaulun

TOIMINTAKERTA 5

Tänään Vuffe menee viimeisen ystävänsä luo. Se on käynyt jo jäniksen, karhun, oravan ja ketun luona. Vuffe lähtee kulkemaan polkua pitkin ja pian saapuukin ystävänsä luo. Mutta ketään ei näkynytäkään, eikä maassa näkynyt jälkeäkään.

TEHTÄVÄ: Ohjaaja tiedustelee lapsilta, mikä ei jätä jälkeä maahan, vaan liikkuu taivaalla. Ohjaaja voi näyttää pöllön kuvaa. Vuffe liikutetaan oikealle paikalle ja pöllö kiinnitetään alustaan.

Pöllö oli ollut lentoretkellä ja nähnyt taivaalta, kuinka Vuffe kulki polkua pitkin. Pöllö oli iloinen siitä, että Vuffe tuli käymään hänenkin luonaan. Vuffe toi pöllöllekin tuliaisena jotain.

TEHTÄVÄ: Nostetaan Vuffen pussista pöllön loru. ”Pöllö lentää liihottaa, omaan kotipuuhun. Katsoo taivaan tähtiä, hän haluaisi lentää kuuhun. Mutta vanha ja viisas pöllö on ja vallan hyvin tietää, ettei edes pöllö voi sinne asti lentää.”

Pöllö on lennellyt pitkin metsää ja siltä on tippunut jotain. Vuffe oli löytänyt sen mökkinsä pihalta ja toi sen mukanaan. Mitähän se mahtaa olla, ihmettelee pöllö.

TEHTÄVÄ: Nostetaan pussista kadotettu asia. Sieltä löytyy pöllön pyrstösulka. (höyheniä) Ohjaaja tiedustelee lapsilta kutittaako pöllön pyrstösulka, ja kutittaa lapsia kädestä tai kasvoista sulalla.

Pöllö oli kiitollinen kun sulka oli löytynyt. Pöllö antoi sen Vuffelle muistoksi vierailusta. Pöllö ja Vuffe katselivat taivaalle ja ihmettelivät siellä näkyviä kappaleita.

TEHTÄVÄ: Lasten kanssa tutkitaan, mitä taivaalla näkyy. (kuu, tähdet)

Pöllö muisti, että on olemassa jokin laulu tähdestä, mutta se ei millään muistanut miten se laulu meni.

TEHTÄVÄ: Lauletaan tähtilaulu.

Nyt Vuffe on käynyt jokaisen ystävän luona ja sen on aika palata kotiin. Vuffe kulkee polkua pitkin eteenpäin ja pian oman mökin valot jo näkyvätkin.

vuffe tapaa Tonttu väkkeläviuhun

VUFFE TAPAA TONTTU VIKKELÄVIUHUN

TOIMINNAN VALMISTELUT

Jokaisella toimintakerralla ovat mukana magneettitaulu, Vuffe-koira ja Vikkeläviuhu sekä yksi metsän eläin. Viikon aikana Vuffe ja Vikkeläviuhu saavat kummallisia salaviestejä, jotka ratkaistaan viikon lopussa. Salaviesti on Vikkeläviuhulta, jossa hän kiittää lapsia saamastaan avusta. Viestissä voi lukea esimerkiksi näin:

”SUURET KIITOKSET AVUSTANNE. MINULLA ON TEILLE JOULUINEN YLLÄTYS. JÄTIN SEN JONNEKKIN LÄHELLE.”

Jokainen lause vastaa yhtä viikon aika saatua salaviestiä. Ensimmäinen lause voidaan kirjoittaa salaviestiin esimerkiksi niin, että tietyt kirjaimet puuttuvat lauseesta. Aikuinen voi auttaa lapsia ratkaisemaan kirjaimia esittämällä lapsille arvoituksia kysymällä esimerkiksi ”Millä kirjaimella alkaa Vuffe?” Kun kaikki kirjaimet ovat paikallaan, aikuinen tai halukas lapsi voi lukea ensimmäisen salaviestin.

Seuraavan lauseen viesti kirjoitetaan peilikirjoituksena, jolloin salaviestin ratkaisu löytyy Vikkeläviuhun antamasta taikapeilistä.

Viimeinen lause kirjoitetaan esimerkiksi vahaliidulla valkoiselle paperille. Vikkeläviuhu antoi viestien ratkaisemisen avuksi taikavesipullon, jossa on vesivärillä värjättyä vettä. Lapset saavat maalata valkoisen paperin päälle taikavedellä, jolloin taikavesi paljastaa salakirjoituksen.

Taikavesipurkki voidaan valmistaa esimerkiksi kannellisesta purkista. Purkki päällystetään ruskealla paperilla ja siihen lisätään etiketti ”Tonttujen taikavesi”. Taikapeli voi olla peilinpala, joka reunustetaan ja koristellaan jouluiseksi.

TOIMINTAKERTA 1

Ulkona oli jo pimeää ja Vuffen kotitalon ikkunoissa loistivat kauniit kynttilät, jonka liekit muistuttivat kirkkaita tähtiä. Vuffe nautti takkatulen lämmöstä ja seuraili ihmisperheensä iltapuuhiä. Sen pikkuiset nappisilmät painautuivat kiinni ja Vuffe nukahti. Oli jo myöhäinen yö kun yht’äkkiä Vuffe kuuli kummallista rapinaa ikkunan takaa. Se raotti silmiään ja huomasi jonkun vilahtaneen ikkunassa. ”Minä näen vain unta.”, Vuffe ajatteli. Rapina kuului pian uudestaan ja jotakin vilahti taas ikkunan takaa, jotain punaista. Vuffe päätti lähteä ulos selvittämään mistä kummasta tuo ihmeellinen rapina kuului.

Yö oli pimeillään, mutta kuu ja taivaan välkkyvät tähdet valaisivat kotipihaa. Kuun loisteessa Vuffe yritti etsiä merkkejä rapistelijasta, mutta se ei nähnyt tai eikä kuullut mitään. Se oli juuri menossa takaisin sisälle kun huomasi jonkun vilahtavan talon taakse. Vuffe juoksi talon taakse niin lujaa kuin se pikkutassuillaan pääsi, mutta ei taaskaan nähnyt yhtään mitään. Se oli todella pettynyt. ”Hetkinen, mitä nämä pienet jäljet tässä maassa oikein ovat?”, Vuffe ihmetteli. Jäljet johtivat pihakuusen alle. Vuffe hiipi aivan hiljaa pihakuusen lähelle ja huomasi oksien takaa, kuinka punapukuinen hahmo voivotteli. ”Onko sinulla jokin hätänä?”, Vuffe kysyi hahmolta. Hahmo säikähti ja yritti jälleen juosta Vuffea karkuun, mutta tällä kertaa Vuffe pysyikin hahmon perässä ja lopulta hahmo luovutti ja esitteli itsensä: ”Hei, minä olen tonttu Vikkeläviuhu. Vahvuutenani on vikkelyys, mutta suuri heikkouteni on hajamielisuus.” ”Oletko sinä ihan oikea tonttu!”, Vuffe huudahti. ”Mi-mi-mitä sinä täällä teet yö aikaan, tontuthan tarkkailevat hereillä olevia lapsia?”, Vuffe kysyi ihmessään. Vikkeläviuhua nauratti Vuffen hämmästely ja kertoi Vuffelle olevansa aivan ihka oikea tonttu ja oli hukannut kilttien lapsien lahjalistan ja yritti nyt epätoivoisesti etsiä listaa yöaikaan, koska lapset ovat unten mailla eivätkä huomaa pihaa kiertävää tonttua. ”En ollut varautunut siihen, että sinä kuulisit minut, yritin olla hiiren hiljaa. En taidaakaan enää olla mestaritonttu.”, Vikkeläviuhu masenteli ja painoi kasvonsa maahan. ”Ei, kyllä sinä olet erinomainen tonttu! Minulla on vain erittäin tarkka kuulo.”, Vuffe selvensi ja yritti lohduttaa Vikkeläviuhua. Vikkeläviuhun silmistä valui kyynel poskelle. ”Ei, en minä ole. Minun takiani monelta kilttiltä lapselta jää lahjat saamatta.” Vuffen kävi Vikkeläviuhua sääliksi, joten se päätti auttaa surkuttelevaa tonttua. ”Minä voin auttaa sinua etsimään listan. En ehkä ole yhtä vikkellä kuin tonttu ja en osaa hiipiä hiljaa kuin hiiri, minulla on tarkka nenä ja minulla on ystäviä jotka tuntevat läheisen metsän kuin omat taskunsa.”, Vuffe kertoi. Vikkeläviuhu ilahtui kovasti Vuffen tarjoamasta avusta ja kuivasi kyyneleensä.

Vuffe ja Vikkeläviuhu suuntasivat metsää kohti. Vikkeläviuhu tähyili ympärilleen ja Vuffe nuuskutteli maata, yrittäen saada vainua lahjalistasta. Lumisessa maassa oli paljon eri eläinten jalanjälkiä ja parivaljakko päätti seurata niitä. Ensimmäiset jäljet johtivat metsäaukiolle, jossa oli jäniksen kolo, mutta jänistä ei näkynyt missään, joten Vuffe ja Vikkeläviuhu jatkoivat matkaa seuraten erilaisia jälkiä. Jäljet johtivat luolan suulle. Luolassa asui Vuffen ystävä pikkukarhu ja hänen äitinsä. ”Pikkukarhu herää.”, Vuffe kuiskasi luolan suulla. Luolasta kuului murinaa ja haukottelua ja pikkukarhu kömpi unisena luolasta. ”Vuffe hei, mukava nähdä sinua! Mutta miksi ihmeessä sinä herätät minut yöllä?”, Pikkukarhu kysyi. Vuffe ja Vikkeläviuhu kertoivat kadonneesta lahjalistasta ja pikkukarhu kuunteli tarkasti. ”Hmm, en valitettavasti voi auttaa teitä, mutta toivoisin, että te voisitte auttaa minua. Nukkuessani näin unta kummallisista jouluun liittyvistä asioista, joista on tehty tuttuja joululauluja. Voisitteko te auttaa minua selvittämään nämä kummalliset asiat?”, Pikkukarhu kysyi.

TEHTÄVÄ 1

Kerrotaan arvoituksia ja lauletaan arvoitusta kuvaava laulu

1. Joulupuuro, Laulu: Joulu on taas

Ensimmäinen vihje: Jouluherkkua, joka olennainen valmistusraaka-aine on riisi.

Toinen vihje: Se saattaa sisältää mieluisan yllätyksen.

Kolmas vihje: Tontut nauttivat sitä kanelin kera.

2. Porsas, Laulu: Porsaita äidin oomme kaikki

Ensimmäinen vihje: Jalanjälki näyttää tältä. (Näytetään porsaan jalanjälki)

Toinen vihje: Tällaisia munkkeja on myös olemassa.

Kolmas vihje: Tämän eläimen nenä näyttää töpseliltä.

3. Lumiukko, Laulu: Kuuraparta

Ensimmäinen vihje: Tällä hahmolla on aina hymy huulilla.

Toinen vihje: Pahinkaan pakkanen ei sitä pelota.

Kolmas vihje: Pukeutuu aina valkoiseen ja päätä saattaa koristaa silinterihattu.

4. Kulkunen Laulu: Kulkuset

Ensimmäinen vihje: Kuuluu tontun vakiovarustukseen.

Toinen vihje: Saattaa joulun aikaan kuulua ikkunan takaa.

Kolmas vihje: Se on muodoltaan pallo ja väriltään usein kultainen.

5. Poro Laulu: Petteri Punakuono

Ensimmäinen vihje: Jalanjälki näyttää tältä. (Näytetään poron jalanjälki)

Toinen vihje: Vieraillee yhtenä erityisenä iltana useassa eri maassa.

Kolmas vihje: Kuulusimmalla tällaisella on hieman erikoinen, mutta erittäin hyödyllinen nenä.

Pikkukarhu kiitti Vuffea ja Vikkeläviuhua avusta ja jäi luolan suulle katsomaan kun parivaljakko jatkoi matkaansa. Yht`äkkiä pikkukarhu muisti jotain ja huusi ”Vuffe ja tonttu odottakaa, odottakaa.” Pikkukarhu ryntäsi takaisin luolaan ja hetken kuluttua toi sieltä jotain. ”Olin eräänä päivänä leikkimässä täällä metsässä kun löysin lumihangesta tällaisen kummallisen paperin palasen, en saanut siitä mitään selvää. Voisiko tämä olla sinun?”, Pikkukarhu kysyi Vikkeläviuhulta. Vikkeläviuhu katsoi paperinpalaa ja sen silmät alkoivat loistaa. ”Oi, kyllä tämä kuuluu minulle. Se on osa lasten lahjalistaa. Tuhannet kiitokset sinulle, Pikkukarhu!”

TOIMINTAKERTA 2

Vuffe ja Vikkeläviuhu löysivät karhun luolan lähettyviltä uudet jäljet, jotka johtivat syvemmälle metsään. Jäljet johtivat suuren kuusen juurelle ja katosivat kuin taikaiskusta. ”Olemme umpikujassa.”, Vikkeläviuhu sopersi. ”Ei, emme ole. Ystäväni orava asuu tämän kuusen latvassa. Kun koputamme kuusen vartta kolme kertaa, orava kapuaa alas.”, Vuffe selitti. Vuffe koputti vartta ja orava kurkkasi pikkuruisesta ikkunastaan ja kapusi ketterästi alas. ”Anteeksi, että herätimme sinut, mutta me yritämme löytää tonttu Vikkeläviuhun kadonnutta lahjalistaa.”, Vuffe selitti. Orava hieroi silmiään. ”Vai, lahjalistaa. Hmm. Odottakaapas.”, orava sanoi ja kiipesi korkealle kuusen latvaan ja toi jotakin mukanaan tullessaan takaisin. ”Eräänä päivänä oli kamala talvimyrsky. Meillä oravilla on tapana varoittaa muita oravia tulevasta myrkystä hyppelemällä puusta puuhun. Olin tuona päivänä menossa varoittamaan serkku oravaani muutaman kuusen päähän kun tuuli nakkasi minut maahan. Yritin juosta riehuvaa myrskyä turvaan lähimpään kuuseen, mutta yht’äkkiä en enää nähnytäkään mitään. Tuuli oli lennättänyt paperin palan naamalleni. Nappasin paperin palan kypälääni ja juoksin vikkellästi turvaan serkkuni luo odottelemaan myrskyn laantumista. Meillä oli oikein mukava ilta, joimme havuteetä ja söimme käpykeksejä, mutta yksi asia meitä vaivasi. Yritimme saada selville paperilapun viestiä, mutta emme osanneet ratkaista sen salaperäistä kirjoitusta.” Vikkeläviuhu innostui, se alkoi hyppiä tasajalkaa ja sen hymy nousi korviin asti. ”Saanko katsoa paperia lähempää. Se voisi olla puuttuva pala kadottamastani lahjalistasta. Meillä tontuilla on tapana kirjoittaa listat erilaisten salakielten ja taikojen avulla, jos lista menee hukkaan.”, Vikkeläviuhu selitti ja punastui hieman.

Paperin pala oli lahjalistan osa. Vuffe ja Vikkeläviuhu kiittivät oravaa ja jatkoivat matkaa. Kulkiessaan syvemmälle metsään he kuulivat vielä, kuinka orava toivotti heille onnea matkaan keikkuessaan korkealla kuusen latvassa.

TEHTÄVÄ 2

Jumppa leikkivarjolla oravan kertoman pohjalta sekä tonttutaitojen testaus seikkailuradalla

VÄLINEET ORAVAN VARJOJUMPPAAN leikkivarjo

JUMPAN ALOITUS

- 1. Aluksi heilutellaan varjoa ylös ja alas eli tehdään kovaa myrsky tuulta.*
- 2. Seuraavaksi lapset leikkivät oravia ja jokaisella oravalla on oma kotipesä eli väri. Joku lapsista lähtee varoittamaan toista lasta tulevasta myrskystä huutamalla lapsen nimen ja lapset vaihtavat paikkaa varjon ollessa ylhäällä. Lapsi, jonka nimi huudettiin aiemmin, huutaa toisen lapsen nimen ja he vaihtavat keskenään paikkaa jne.*
- 3. Kaikki pikkuravat eivät kerkeä myrskyltä suojaan. Eli heilutellaan varjoa ylös ja alas ja kun varjo on ylhäällä kaikki päästävät varjosta irti ja menevät kippuralle maahan. Se jonka päälle varjo laskeutuu, on jäänyt myrskyn keskelle.*

4. Lopuksi kaikki pikkuoravat päättävät mennä samaan paikkaan turvaan eli tehdään yhteinen pesä. Heilutellaan varjoa ylös ja alas. Kun varjo on ylhäällä, kaikki juoksevat keskelle tiivistäen ympyrää, mennään istumaan ja samalla vedetään varjo pepun alle.

VÄLINEET TONTTURATAAN hernepusseja, laatikoita, mattoja, pusseja, pitkä patja

TONTTURADAN ETENEMINEN

1. Tonttujen tarkkuuden testaus. Heitellään lahjoja (hernepusseja) rekeen (laatikoihin).
2. Tonttujen pakointitaitojen testaus. Kääritään lahja (pari) joulupaperiin (mattoon).
3. Joulusäkkien testaus. Pussihyppely.
4. Tonttujen vikkelyyden testaus. Hypitään yhdellä jalalla tietty matka. Kiivetään puola puille hakemaan ja viemään lahjaa (hernepussia).
5. Vakoilutaitojen testaus. Kävellään varpaillaan, lahja (hernepussi) pään päällä. Tehdään kuperkeikkoja tai kieritään lumihangessa (patjalla).

VÄLINEET LOPPARENTOUTUKSEEN CD-soitin, joululaulu loppurentoutukseen, kulkunen

LOPPARENTOUTUKSEN ETENEMINEN Kerrotaan lapsille aluksi satu: ”Vaikka joulun aika on tontuilla erittäin kiireinen, niiden on välillä muistettava nukkua, jotta pysyvät vikkelinä ja virkeinä. Uni ei kuitenkaan aina meinaa millään tulla.” Lapsia pyydetään asettumaan lattialle levähtämään ja heitä pyydetään kuuntelemaan musiikkia. Lapset saavat poistua tilasta, kun kuulevat korvan juuressa kulkuksen kilinää, näin tontutkin herätetään korvatunturilla.

VINKKEJÄ TOIMINTAAN: Tontturadan aikana taustalla voi soittaa iloisia joululauluja ja lapsia voi pyytää laittamaan tonttulakit päähän. Ohjaaja voi myös esittää tonttuja ja tarkkailla, miten pikkutontut selviävät haastavasta tontturadasta.

TOIMINTAKERTA 3

Vuffe ja Vikkeläviuhu löysivät jälleen uudet jäljet ja seurasivat niitä. Seuratessaan jälkiä he huomasivat kuinka osa metsän kuusista oli koristeltu mitä ihanimmilla joulukoristeilla. Jäljet johtivat ketun aukiolle. Vuffe ja Vikkeläviuhu kuulivat ketun vaikertavan: ”Minä en selviä ikinä tästä tehtävästä yksin, metsässä on kuusia niin hirveästi. Miten minä muka yksin kerkeän koristella kaikki ennen joulua?” ”Hei kettu!”, Vuffe hihkaisi. ”Kautta punaisen häntäni, että minä säikähdin. Miten sinä täällä tähän aikaan hiippaillet?”, kettu kysyi. Vuffe selitti kuinka Vikkeläviuhun lahjalista oli kateissa ja kuinka lahjalistan paloja oli löytynyt ympäri metsää. ”Voi kauhistus, toivottavasti listasi löytyy. Minä en ole sitä nähnyt, koska kaikki aikani menee metsän kuusia koristellessa. Päivät etsin metsästä tarvikkeita joulupalloihin ja yöt valmistan niitä.”, kettu kertoi. Vuffen ja Vikkeläviuhun kävi kettua sääliksi ja he päättivät auttaa sitä joulukoristeiden valmistamisessa.

Vuffen penkoessa ketun tarviketasaa, se löysi jotakin säihkyvää. Paperin palan, jossa oli spiraali. Vuffe nappasi paperin suuhunsa ja kiirehti ketun ja Vikkeläviuhun luo. ”Katsokaa, mitä minä löysin tuolta tarviketasasta”, Vuffe ilakoi. Vikkeläviuhu heitti voltin nähdessään paperin palan. ”Ai, minä löysin tuon sen kammottavan myrskyn jälkeen. Se oli jäänyt kiinni kuusen oksaan ja päätin ottaa sen mukaani koska ajattelin että pienellä vaivalla siitä saisi oivan joulukuusenkoristeen.”, kettu kertoi. ”Tämä on minun lahjalistani toiseksi viimeinen palanen. Kiitos kettu että toit sen tänne.”, Vikkeläviuhu riemuitsi. Kettu kiitti parivaljakkoa avusta ja uskoi että heidän apunsa ansiosta se saisi koristeltua koko metsän ennen joulua.

TEHTÄVÄ 3

Lasten tehtävänä on valmistaa oma joulukoriste, jonka he voivat viedä kotiin ja ripustaa joulukuuseen.

VÄLINEET joulun värisiä kartonkeja, kynä, sakset, nitoja, paljetteja, kuvioeri'ittimiä, erilaisia pape-reita, liimaa, lankaa, kulkusia

ASKARTELUN ETENEMINEN Piirretään kartongille ympyrä ja viiva ympyrän keskipisteeseen. Leikataan ympyrä kartongista ja ympyrään piirretty viiva. Käännetään ympyrä kartioksi ja laitetaan se nitojalla kiinni liitoskohdasta. Liimataan kartioon paljetteja tai kuvioeri'ittimellä rei'itettyjä kuvioita. Lopuksi lapsi saa valita haluamansa kulkusen ja kiinnittää sen langalla kartion alle.

VINKKEJÄ TOIMINTAAN Lapsia voidaan pyytää laittamaan tonttulakit päälle ja taustalla voi soittaa jou-luista musiikkia, jolloin toiminnassa on tonttupajamainen tunnelma.

VAIHTOEHTO KARTIOLLE Kartion sijasta voidaan valmistaa joulupallo. Välineet pysyvät muuten samana paitsi pallon valmistukseen tarvitaan styroxpallo, joka päällystetään silkkipaperilla. Lapsi voi koristella pallon haluamallaan tavalla ja lisätä kulkusen ja ripustusnauhan palloon, vetämällä langan pallon läpi neulan avulla.

TOIMINTAKERTA 4

Vuffe ja Vikkeläviuhu jatkoivat jälleen matkaansa, mutta tällä kertaa he eivät löytäneet eläimen jälkiä mitä seurata vaan luottivat Vuffen nenän vainuun. He kävelivät pitkän matkaa ennen kuin saapuivat pöllön pesälle. Pöllö oli kaikista viisain ja vanhin metsän eläin ja tähystellessään öisin suurilla tarkoilla silmillään, sillä ei koskaan jäänyt mitään huomaamatta. Vuffe oli aivan varma, että pöllö voisi auttaa Vikkeläviuhua löytämään viimeisen palasen lahjalistaan. Vuffe ja Vikkeläviuhu tähyilivät kuusien latvoihin ja yrittivät nähdä pöllön kirkkaat silmät yön pimeydessä. ”Hu huu, hu huu. Hyvää iltaa Vuffe ja Tonttu. Taidankin jo tietää mitä varten olette täällä.”, Pöllö myhäili. ”Kuinka sinä sen tiedät?”, Vuffe kysyi. Pöllö kertoi, kuinka kyläillessään oravan kotikuudessa ja auttaessaan kettua ripustamaan joulu-koristeita kuusen latvaan, he olivat kertoneet Vuffen ja Vikkeläviuhun etsivän kilttien lasten kadonnutta lahjalistaa. Pöllö osoitti tonttua: ”Minulla saattaa olla jotakin mikä kuuluu sinulle.” Vikkeläviuhun silmät kirkastuivat ja hymy levisi sen huulille. ”Onko todella? Mistä sinä löysit puuttuvan osan?” ”Eräänä päivänä yölennollani näin kuusen latvassa jotain valkoista. Se osoittautui tyhjäksi paperiksi, mutta minulla oli tunne että siinä piilee jotakin erikoista. Päätin ottaa sen mukaani, koska halusin selvittää mikä se oikein on.”, Pöllö kertoi. ”Voin näyttää teille miten tait saa selville.”, Vikkeläviuhu supatti salaperäinen ilme kasvoillaan.

Vuffe ja pöllö innostuivat, he pääsisivät näkemään aitoja tonttujen taikoja. Vikkeläviuhu kaivoi taskuun ja yht’äkkiä sen kasvoille nousi puna. ”Mitä nyt, mikä sinulle siellä taskussa on?”, Vuffe kysyi. Vikkeläviuhu nolostui ja otti taskustaan esiin rypistyneen paperin, jossa luki isoilla kirjaimilla: VIKKELÄVIUHUN KILTTIEN LASTEN LAHJALISTA. Koko kolmikko tuijotti listaa. ”Sinulla on siis ollut se kokoajan taskussasi ja me olemme etsineet sitä koko pitkän yön. Olet sinä kyllä hajamielinen!”, Vuffe murahti. ”Mutta hetkinen, mitä nämä paperinpalat sitten ovat jos lista on ollut kokoajan sinulla.”, Pöllö kysyi kummissaan. ”Se on yllätys!”, Vikkeläviuhu virnisti ja kaivoi taskustaan peilin palan ja jonkinlaisen pullon. ”Ratkaiskaa osa viesteistä näiden avulla. Osatte kyllä.” Vikkeläviuhu hyvästeli ja kiitti Vuffea ja pöllöä ja lähti vikkellästi kohti Korvatunturia kilttien lasten lahjalistan kanssa pitäen siitä tällä kertaa tiukasti kiinni. Vuffe ja pöllö jäivät katsomaan kuinka Vikkeläviuhun punainen puku loitto ni heistä. Jos he olivat aivan hiljaa, he kuuluivat kuinka Vikkeläviuhun myssyn tiuku välillä helähti kaihuen kaukana metsässä. ”Tämä yö oli mahtava seikkailu. Vikkeläviuhu todella on melkoinen mestaritonttu!”, Vuffe ajatteli hiljaa mielessään.

TEHTÄVÄ 4

Lapset saavat auttaa Vuffea ja Pöllöä ratkaisemaan Vikkeläviuhun viikon aikana saadut viestit.

VÄLINEET salaviestit, tonttujen taikavesipullo, taikapeili, joulun yllätys ja jouluntoivotusviesti Vikkeläviuhulta

TOIMINNAN ETENEMINEN Ratkotaan viikon aikana kerätyt salaviestit ja etsitään viestin yllätystä.

vikkeläviuhun matka Korvatunturille

VIKKELÄVIUHUN MATKA KORVATUNTURILLE

TOIMINTAKERTA 1

Vikkeläviuhu oli Vuffen ja hänen ystäviensä avulla löytänyt lahjalistan. Nyt sillä oli kova kiire Korvatunturille, jotta lahjalistan kirjoittanut lapsi kerkeää varmasti saamaan lahjansa jouluaattona. Vikkeläviuhu juoksi hurjaa vauhtia läpi metsien seuraten taivaan kirkkainta tähteä. Tontuille oli opetettu tonttukoulussa, että taivaan kirkkain tähti näyttää tien Korvatunturille. Vikkeläviuhu oli juossut niin pitkän, että sen oli pakko levähtää hieman. Se istahti lumisen kiven päälle ja haukkoi henkeään. ”Minulla on vielä pitkä matka edessä, en voi pysähtyä enää hetkeksikään. Taidan jatkaa matkaani kävellen.”, Vikkeläviuhu tuumi. Metsä oli pimeä ja kylmä. Lumi narskui Vikkeläviuhun tossujen alla. Metsän uumenista kaikui ihmeellisiä ääniä. ”Puiden oksat ne vain humisevat.”, Vikkeläviuhu ajatteli. Yht’äkkiä sen edessä vilahti jotakin piiloutuen puiden varjoon. Vikkeläviuhua alkoi jo vähän pelottaa ja se otti jo vähän nopeampia askelia. Sitten se pysähtyi kuin patsas. Metsän uumenista paljastui kirkkaita silmäpareja. ”SUSIA!”; Vikkeläviuhu huudahti ja otti jalat alleen ja juoksi pitkän matkan ja pysähtyi vasta kun oli varma siitä, että oli karistanut sudet kannoiltaan. Matkaa oli vielä paljon jäljellä, mutta Vikkeläviuhu ei jaksanut enää juosta, sen oli pakko pysähtyä hetkeksi. Kuu valasi metsä polkua ja sai puiden huurteiset oksat kimaltelemaan. Vikkeläviuhusta tuntui, kuin se olisi saapunut taikametsään.

TEHTÄVÄ 1

Huurrepuiden askartelu

VÄLINEET TAUSTAN MAALAAMISEEN paperia, sinistä vesiväriä, sivellin, vettä

TAUSTAN VALMISTUS Laveerataan koko paperi sinisellä vesivärillä. Annetaan taustan kuivua.

VÄLINEET HUURREPUUN ASKARTELUUN ruskea kartonki, valkoinen paperi, sakset, liimaa, valkoinen maali, hopeinen hile, tuorekelmu

HUURREPUUN ASKARTELU Leikataan kartongista puulle runko ja muutama oksa. Liimataan puun runko ja oksat aiemmin maalattuun siniseen pohjaan. Revitään valkoisesta paperista lumihanki, joka liimataan pohjan alaosaan. Levitetään reilusti valkoista maalia puun oksille ja lisätään maalin päälle hopeaa hilettä. Paperin päälle asetetaan tuorekelmu ja puun oksilla olevaa maalia painellaan ja puristellaan. Annetaan maalin kuivua ja poistetaan kelmu.

TOIMINTAKERTA 2

Vikkeläviuhu jatkoi matkaansa. Taivaan kirkkain tähti loisti vaan kirkkaammin ja kirkkaammin, Vikkeläviuhu tiesi että matkaa ei ollut enää paljon jäljellä. Se kiipesi vielä muutaman tunturin yli ja kapusi niitä alas ja viimein se näki Korvatunturin lämpimät valot. ”Mahtavaa, pääsin perille.”, Vikkeläviuhu iloitsi. Korvatunturin yllä leijui piparien tuoksu. Vikkeläviuhu meni kurkistelemaan mökin ikkunasta, kuinka leipuritontut ja joulumuori tekivät pipareita ja muita jouluherkkuja, kuten joulukinkkua, laati-koita ja rosollia. Vikkeläviuhun piparihammasta alkoi kolottaa ja sen maha murisi. ”Kyllä nyt joulu-ruoka maistuisi!”, Vikkeläviuhu mietti. Se päätti vielä kurkistaa mökin toisesta ikkunasta. Siellä pikkutontut olivat tonttukoulussa ja tekivät tonttukoulun tehtäviä. ”Minäkin muistan kun minä pikkutonttuna tuolla haaveilin, tarkkailijatontun työstä ja tässähän sitä ollaan. Kyllä noistakin pikkutonttuista vielä mestaritonttuja tulee.”, Vikkeläviuhu ajatteli innoissaan.

TEHTÄVÄ 2

Piparien leivonta ja tonttukoulu tehtävän tekeminen sekä seuraavana päivänä piparien koristelu

VÄLINEET PIPARIEN LEIVONTAAN JA KORISTELUUN *piparitaikina, piparimuoitteja, kaulin, alusta, leivontamyssy, ranskan pastilleja, erivärisiä sokerikuorrutteita, jouluista musiikkia, tonttulakkeja lapsille*

TONTTUKOULUN TEHTÄVÄ *Tehtävänä voi olla esimerkiksi omien joululahjatoiveiden piirtäminen tai joulupukille kirjoittaminen. Lasten kirjeet voidaan antaa vanhemmille tai lähettää joulupukille.*

TOIMINTAKERTA 3

TEHTÄVÄ 3

Joulumuori ja Vikkeläviuhu Korvatunturilla

VÄLINEET *Joulumuorin ja Vikkeläviuhun asu, pieni pöytä, tuoli, lyhty, jouluista rekvisiittaa, lasten tekemät piparit, Vikkeläviuhun lahjalista*

Luokkahuoneesta tehdään tunnelmallinen Korvatunturin mökki. Luokkaan tuodaan pieni pöytä jonka päälle laitetaan lyhty ja lasten tekemät piparit sekä tuoli joulumuorille. Joulumuori jututtaa lapsia ”mökissä”, kertoo Korvatunturin joulupuhista ja käy läpi lapsien lahjatoiveita, mutta huomaa yhden puuttuvan. Yht’äkkiä joku koputtaa ja vilahtaa ikkunassa. Vikkeläviuhu tulee luokkaan ulkoa ja säikähtää, että joulupukki on jo lähtenyt matkalle ja Vikkeläviuhu on myöhässä. Joulumuori ja lapset rauhoittelevat Vikkeläviuhua ja kertovat, että joulun on vielä aikaa. Vikkeläviuhu kertoo lapsille matkastaan ja vastaa heidän kysymyksiinsä. Vikkeläviuhu ojentaa lahjalistan joulumuorille ja se luetaan läpi. Joulumuori ehdottaa, että Vikkeläviuhu jäisi hänen apulaistontuksi joulun asti ja Vikkeläviuhu ottaa tehtävän innoissaan vastaan. Lasten kanssa lauletaan muutama joululaulu ja maistellaan pipareita. Tämän jälkeen joulumuori ja Vikkeläviuhu lähtevät viemään lahjalistaa joulupukille, he hyvästelevät lapset ja toivottavat heille mukavaa joulun odotusta.

Revontulet

REVONTULET

VALMISTELUT TOIMINTAKERROILLE

Jokaisella toimintakerralla on mukana magneettitaulu, Vuffe-koira sekä joku metsän eläin.

TOIMINTAKERTA 1

Oli myöhäinen ilta ja Vuffe päätti pistäytyä vielä lyhyelle iltakävelyllä ennen nukkumaanmenoa. Se kierteli kotitaloa ja hyppeli lumikinokselta toiselle. Vuffe katseli tummansinistä yötaivasta ja siinä loistavia tähtiä. Yht'äkkiä Vuffe huomasi taivaalla jotakin erikoista, mitä se ei ollut ennen nähnyt. Eriväriset tanssivat valokuovat loistivat suurten kuusien takaa. ”Mitä nuo oikein ovat?”, Vuffe ajatteli ja päätti lähteä metsään etsimään vastausta nuille kummallisille välkkyville valoille. Laulava jänis asui melko lähellä Vuffen kotitaloa ja Vuffe kuuli jo kaukaa, kuinka jänis taas harjoitteli uutta laulua. Tätä laulua Vuffe ei kuitenkaan ollut aikaisemmin kuullut ja pyysi jänistä laulamaan laulun uudestaan.

TEHTÄVÄ 1 A

Kuunnellaan revontuliaiheinen laulu ja keskustellaan siitä, mitä laulu toi lapsille mieleen.

VÄLINEET CD-soitin ja revontulilaulu

TOIMINTAKERTA 1

”Laulusi on todella kaunis, mutta huomaatko nuo kummalliset liikkuvat valot noiden kuusien takana. Tiedätkö mitä ne ovat? ”, Vuffe kysyi jänikseltä. ”Voi, en minä tiedä. Huomasin itsekin nuo kummalliset valot, mutta en uskaltanut mennä lähemmäs, jos siellä on vaikka peikkojen juhlat.”, jänis säikähti. Vuffea ajatteli, että ei joku noin kaunis voi olla pelottavaa ja päätti jatkaa rohkeasti matkaansa.

Vuffe saapui karhunpojan luolalle. Jopa unelias karhunpoikakin oli kömpinyt luolastaan kummastelemaan noita ihmeellisiä valoja. ”Hei Vuffe, mitä ihmettä täällä tapahtuu? Minä heräsin noiden kummallisten valojen vuoksi. Mitä kaikkia värejä taivaalla näkyy ja miten minä saan nuo kaikki värit aikaan?”, karhunpoika pohdiskeli. ”Voin auttaa sinua värien tunnistamisessa, mutta en itsekään tiedä mitä nuo valot ovat.”, Vuffe harmitteli. ”Ehkä sateenkaarikeijuilla on mennyt kellot sekaisin ja ovat vahingossa maalanneet sateenkaaren yötaivaalle”, karhunpoika ehdotti. Vuffea tämä ajatus hieman kummastutti, mutta saattoihan sekin olla mahdollista. Vuffe kuitenkin halusi päästä lähemmäs valoja ja jatkoi matkaansa oravan pesän suuntaan.

TEHTÄVÄ 1B

Päävärien ja välivärien sekoittaminen lasipurkeissa. Maalaaminen päävärejä käyttäen.

VÄLINEET VÄRIEN SEKOITTAMISEEN kolme lasipurkkia, vesivärit, sivellin, vettä

VÄLINEET MAALAAMISEEN alusta, paperia, päävärit vesiväreinä, vettä, sivellin

TOIMINTAKERTA 2

Vuffe saapui oravan pesän luo ja näki, kuinka orava kiikkui kotikuusensa latvassa ja ihaili myös välkähteleviä valoja. ”Hei orava. Sinullapa on mahtava katselupaikka noiden valojen ihastelemiseen. Tiedätkö sinä mitä ne ovat? Jänis pelästyi, että peikot ovat järjestäneet juhlat ja karhunpoika luuli, että sateenkaarikeijut ovat sekoittaneet yön ja päivän.”, Vuffe kertoi. ”Ei, ei. Nuo kauniit ja tanssivat valot ovat revontulia.”, orava huudahti. Vuffe jäi ihailemaan tanssivia revontulia yhdessä oravan kanssa.

TEHTÄVÄ 2

Revontulijumppa

VÄLINEET REVONTULITANSSIIN CD-soitin, rytmikästä musiikkia sisältävä CD-levy, voimistelunauhut, ilmapallot

TANSSIN ETENEMINEN Lapset liikkuvat revontulien tapaan musiikin tahdissa käyttäen apunaan voimistelunauhoja ja ilmapalloja. Jumppanauhut kuvaavat revontulia ja ilmapallot tähtiä.

VÄLINEET SEIKKAILURATAAN hernepussit, korit hernepusseja varten, lattialle laitettavat kuviot, tunnelit (2kpl), patjoja, penkit, renkaat

SEIKKAILURADAN ETENEMINEN Seikkailuradassa jokaisella metsän eläimellä on oma pisteensä. Renkaat kuvaavat pöllön lentoa taivaalla, puolapuille asetetaan penkki ”liukumäeksi” ja lasten tehtävä on kiivetä ylös ihailemaan revontulia ja keräämään käpyjä (hernepusseja), joita nakellaan korkealta ”kuusen latvasta” koreihin. Kolmannella pisteellä kettu ja jänis kilpailevat kumpi kerkeää nopeammin metsän parhaalle paikalle katselemaan revontulia. Ketun ja jäniksen pitää ylittää yhtä aikaa kaatunut mänty (penkki), hyppiä kivien päältä (muodot) ja juosta lopuksi tunnelin läpi.

VÄLINEET LOPPURENTOUTUKSEEN CD-soitin, revontulilaulu, pehmeitä kankaita

LOPPURENTOUTUKSEN ETENEMINEN Toiminta loppuu rentoutukseen, jonka musiikkina toimii jäniksen aiemmin esittämä laulu. Lapsia pyydetään asettumaan selälleen lattialle ja kuuntelemaan musiikkia. Lapset saavat poistua jumppasalista, kun revontulet ovat tanssineet heidän yllään eli pehmeällä kankaalla sivellään lapsen varpaat, jalat, kädet, maha ja kasvot.

VAIHTOEHTO SEIKKAILURADALLE . Jumpan voi toteuttaa myös teemalla värit ja muodot. Lasten tehtävä on mennä sen muodon tai värin luo minkä he kuulevat. Tehtävä vaikeutuu kokoajan niin, että muodon tai värin päällä saa korkeintaan olla esimerkiksi vain viisi lasta tai muodon päällä pitää olla kolme kättä ja kaksi jalkaa jne. Lapsia voi pyytää myös muodostamaan muotojen avulla jotakin kuvioita yhdessä, mikä kehittäisi heidän yhteistyötaitoja ja matemaattista hahmottamiskykyä.

TOIMINTAKERTA 3

Vuffe ja orava olivat aivan haltioituneita revontulista, ne olisivat voineet katsella niitä aina. Orava kiipusi kuusenlatvasta Vuffen luo. ”Voi kunpa nuo revontulet loimuaisivat aina.”, Vuffe kuiskasi. ”Niinpä. En ole ikinä nähnyt mitään noin kaunista, nehän ovat kuin taikaa.”, orava huokasi. Vuffe halusi ikuistaa revontulet, jotta voisi ihailla niitä silloinkin kun niitä ei taivaalla näy.

TEHTÄVÄ 3

Keskustellaan lasten kanssa, mitä ikuistaminen tarkoittaa ja millä välineillä asioita voidaan ikuistaa. Ikuistetaan revontulet.

VÄLINEET valkoinen paperi, musta paperi, pastellivärit, sinitarra, alusta

OHJEET REVONTULIEN IKUISTAMISELLE Valkoisesta paperista revitään kumpuileva tunturijono. Paperin yläosa väritetään erivärisillä pastelliväreillä. Revitty paperi astellaan mustalle paperille sinitarraa apuna käyttäen. Revityn paperin yläosaan väritettyä pastelliväriä levitetään sormella voimakkaasti painaen mustalle paperille. Kun väriä on levitetty paperin levyisesti, valkoinen paperi irrotetaan mustasta paperista. Paperille muodostuu öinen tunturijono, jota kauniit revontulet valaisevat.

TOIMINTAKERTA 4

Vuffe tiesi nyt, mitä taivaalla loistavat valot ovat, mutta sitä alkoi kiinnostaa mistä ne oikein tulevat. Orava kehotti Vuffea menemään pöllön luo, koska se oli metsän viisain ja vanhin eläin ja tiesi kaikesta kaiken. Vuffe hyvästeli oravan ja lähti juoksu jalkaa pöllön luo. Matkallaan se tapasi ketun, joka ihas-tellen katseli taivaalle. ”Hei Vuffe, oletko huomannut kuinka kirkkaasti revontulet loistavat tänä yönä. Taitavat ketut olla kilpasilla pohjoisessa.”, kettu tuumasi. ”Saavatko ketut aikaan revontulet?”, Vuffe ihmetteli. ”Kyllä vain. On olemassa muitakin syitä revontulien syntyyn, mutta kyllä me ketut saamme ne aikaan punaisilla hännillämme.”, kettu virnisti ja kertoi Vuffelle ihmeellisiä revontulien syntytarinoita.

TEHTÄVÄ 4

Kerrotaan erilaisia revontulien syntytarinoita, joita löytyy paljon Internetistä ja kirjallisuudesta. Lapset saavat kertoa ja piirtää oman revontulien syntytarinan.

VÄLINEET paperi, värikynät, kynä ja paperi lasten revontulitarinoiden kirjaamiseen

KETUN KERTOMUS REVONTULIEN SYNNYSTÄ

Olipa kerran kettu, ja kylmä, pimeä tähtikirkas yö jossain kaukana, kaukana Pohjolan tuntureilla. Kettulla oli tulenpalava kiire, sillä se oli myöhässä vuosittaisesta mittelöstä, jossa kilpailtiin kettujen viekkauksmestaruudesta. Niinpä se päättikin poiketa tavanomaiselta polultaan oikaistakseen tunturien halki, vaikka lumessa tarpominen varmasti ottaisi kunnan päälle. ”Sen minkä voimassa häviää, sen ajassa voittaa”, tuumi repolainen, joka oli viekkauksestaan muiden kettujen keskuudessa tunnettu.

Vitivalkoinen lumi pölysi repolaisen tassujen alla, kun se hyppelehti kinokselta toiselle. Vauhti oli hurja: ketun tavoittaessa tunturinlaen toisensa jälkeen sen tulipunainen turkki näytti liehuvan liekinä kimmeltävien kinosten ja sysimustan taivaan rajamailla.

Korkeimman tunturinlaen päälle päästyään kettu oli jo aivan puhki. Se ei enää jaksanut pitää upeaa, pörröistä ja juhlakuntoon suittua häntäänsä arvokkaasti asennossa, vaan häntä iskeytyi maahan ketun eteenpäin viilettäessä. Vauhti oli niin kova, että hännän huiskiessa tuntureita siitä sinkosi kipinöitä, jotka pitkänä nauhana kiemurtelivat samantien taivaalle.

Lopulta kettu ehti määränpäähensä, mutta sillä ei ollut kaiken kiireen keskellä aavistustakaan aiheuttamasta suuresta valonäytelmästä: kipinät tanssivat taivaalla, muuttivat väriään ja leimusivat upeana valomerenä kaikkien pohjoisen eläimien riemuna ja ihmetyksenä. Siellä niitä voi nähdä nykyäänkin, jos oikein hyvin onnistaa- revontulia, nimittäin.

Ketun revontulitarina löytyy osoitteesta:

http://www.sarkanniemi.fi/akatemia/suppea_akademia/maapallo/revon1.htm

TOIMINTAKERTA 5

Ketun tarinat revontulien synnystä olivat olleet jännittäviä. Vuffe halusi kuitenkin käydä vielä pöllön luona jutustelemassa revontulista, koska pöllöllä oli varmasti vielä monta tarinaa kerrottavanaan. Vuffe jatkoi matkaansa innokkaana. Se saapui pöllön kotikuusen juurelle ja näki pöllön kuusenlatvassa. ”Huu pöllö, minä tulin kysymään sinulta jotakin.”, Vuffe huudahti. Pöllö laskeutui taitavasti liitäen Vuffen vierelle. ”Mitä sinä haluat tietää? Luulenpa, että kysymyksesi liittyy jotenkin revontuliin.”, Pöllö virnuili. ”Kyllä. Kuinka sinä arvasit? Sinä tiedät kyllä kaiken. Kuulin ketulta niin monta revontulien syntytarinaa, etten tiedä mikä niistä mahtaa olla oikea. Kettu uskoo, että hänen sukulaisensa aiheuttavat revontulet, mutta minä en oikein tiedä onko se totta? Mistä revontulet sinun mielestäsi syntyvät?”, Vuffe kysyi. Pöllö näytti nolostuvan. ”Minä olen itsekin pohtinut samaa asiaa. Minä olen jo niin vanha, että olen unohtanut kuinka revontulet syntyvät.”, Pöllö nyhkytti.

TEHTÄVÄ 5

Pyydetään lapsia kysymään vanhemmilta revontulien synnystä ja kertomaan sen Vuffelle ja pöllölle seuraavana päivänä ja kerrotaan satu loppuun.

Vuffe oli erittäin tyytyväinen. Se oli iltakävelynsä aikana kokenut melkoisen seikkailun. Se oli kuullut jäniksen kauniin revontulilaulun, opetellut värejä yhdessä karhunpojan kanssa, tanssinut revontulitanssin ja ikuistanut kauniit revontulet oravan kanssa, kuullut jännittäviä revontulien syntytarinoita ketulta ja oppinut yhdessä viisaan pöllön kanssa, kuinka revontulet oikeasti syntyvät. Se oli pieneksi koiraksi jo melkoinen revontuliasiantuntija.